

ZIEMIA RADOMSKA

Wychodzi codziennie oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: RADOM, ŻEROMSKIEGO 25, tel. 222
 Prenumerata miesięczna z odnośzeniem do domu 3 zł. Numer pojedynczy 10 gr.

Redakcja czynna od 9 rano 12 w nocy. Administracja od 8 rano do 7 wieczór. Redaktor przyjmuje osobiście od 10 — 12 przedpoł. — — — — i od 4—6 po południu. — — — —

Marszałek Piłsudski oświadczył: „Panowie wyborcy są daleko lepsi, niż bywali ich wybrańcy”.

KOLEJARZE POZNAŃSCY pod sztandarem Marszałka Piłsudskiego

WARSZAWA. Na walnym zgromadzeniu kolejarzy polskich w Poznaniu, organizacji stojącej zdala od obozu rządowego uchwalono rezolucję głoszącą, że kolejarze poznańscy po rozważeniu, iż 1) nader ciężkie położenie Państwa Polskiego ze względu na kryzys gospodarczy oraz odparcie zakusów, sparaliżowanie wrogiej działalności zagrożającej całości granic polskich możliwe jest jedynie przez wysiłek i solidarny czyn całego Narodu pod wytrawnym i pewnym kierownictwem Tego, który przewodził w walce o Niepodległość Państwa Polskiego, 2) że realizacja postulatów wysuwanych przez organizacje zawodowe możliwa jest jedynie w drodze współpracy z Rządem w kierunku wzmocnienia Państwa, rozbudo-

wy warsztatów pracy, zdobycia rynków zbytu, a nadewszystko przez nadanie Państwu znaczenia i siły mocarstwowej, 3) że jedynie Rząd Marsz. Piłsudskiego zdolny jest dzięki swej programowej i zbiorowej pracy do zapewnienia Polsce wszechstronnego rozwoju sił duchowych i materialnych — postanawiają poprzeć akcję Rządu Marsz. Piłsudskiego, stwierdzając, że pójście za Jego wskazaniem jest obowiązkiem każdego prawego obywatela, wzywają wszystkich kolejarzy, by w imię obowiązku obywatelskiego w dniach 16 i 23 listopada oddali swe głosy Marsz. Piłsudskiemu na listę Nr. 1, oraz by ideę tę głosili w gronie swych krewnych, przyjaciół i znajomych.

— o —

Na granicy polsko-sowieckiej

zatrzymano Komisarza zbiegłego z szeregów czerwonej armji

WILNO. W rejonie Radoszkowic na odcinku Szepietowszczyzna, przekroczył granicę polską i został zatrzymany przez placówkę K.O.P.'u zastępca komisarza 9 sowieckiego p. p., Borys Daniłow.

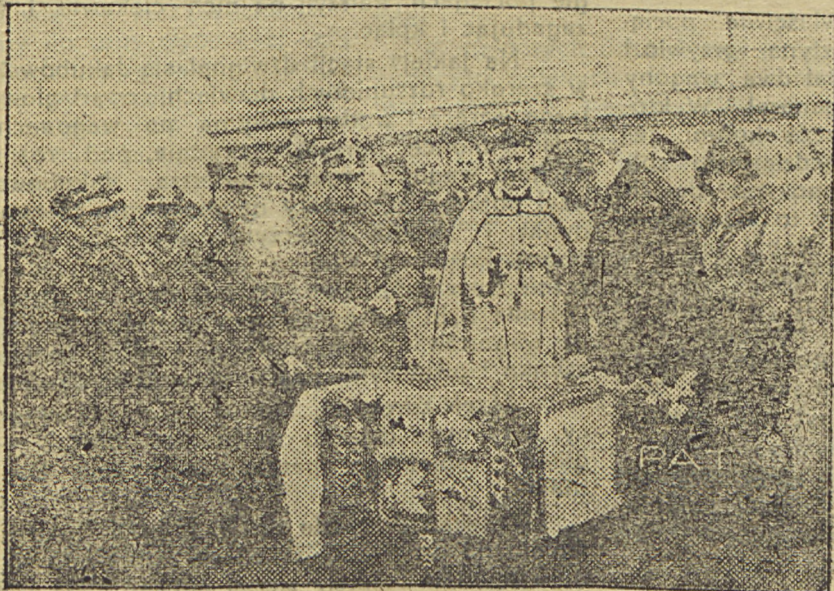
Zatrzymany oświadczył, iż zbiegł z szeregów partji czerwonej, gdyż dość już miał intryg i wzajemnego szpiegowania.

Krwawa masakra dokonana przez chińską bandę komunistyczną

HONKONG. Krwawą reżę spowodowała banda Komunistów w mieście Sinyn.

Olbrzymia banda, zorganizowana wojskowo, napadła na miasto i wedle wieści, krążących w Honkong, miała wymordować 2000 ludzi a przeszło 5000 ze sobą uprowadzić. Całe miasto zostało splądrowane, a potem podpalone.

Poświęcenie sztandaru „Legji Mocarstwowej“ w Poznaniu

Moment w bijania gwoźdźcia przez wojewodę Raczyńskiego.

Zamach rewolwerowy na premjera Japonji

TOKIO. Prezes Rady ministrów Hamaguchi padł ofiarą zamachu rewolwerowego. Premier udawał się właśnie na dworzec kolejowy, gdy podbiegł do niego jakiś mężczyzna i strzelił doń z rewolweru. Premier został ciężko ranny w brzuch. Szybko odwieziono go do szpitala. Dokonano transfuzji krwi, której dostarczył syn premiera. Sprawcą zamachu jest 23-letni Tomeon Sagoua z Nagasaki, członek organizacji nacjonalistycznej „Aikokusha”.

TOKIO. Premier, na którego dokonano zamachu, jest wprawdzie bardzo ciężko ranny, lekarze jednakowoż nie zwątpili, że uda się go utrzymać przy życiu.

Okazała się potrzebną druga transfuzja krwi, której właśnie dokonano.

Lekarze wykonali również operację, podczas której usunęli 25 cm. cienkiej kiszki, przebitej przez kulę rewolwerową.

Śnieg w Zakopanem

ZAKOPANE. PAT. Na ulicach Zakopanego pokazały się po raz pierwszy śnieg. O ile nie przyjdzie odwilż, lub wiatr halny, można będzie rozpocząć sport narciarski, gdyż warstwa śniegu jest już dostatecznie gruba i wynosi w tej chwili około 30 cm.

Rewizje i aresztowania 156 Komunistów

WARSZAWA. W związku z zapowiedzianymi przez komunistów zebraniem władze bezpieczeństwa dokonały wczoraj szeregu rewizji i aresztowań.

I tak: w lokalu żydowskiego związku służby domowej aresztowano 100 osób.

W lokalu związku budowlanego aresztowano 20 osób.

Wreszcie w lokalu związku tramwajarzy aresztowano 36 osób.

Skazanie b. posła Pragi

BIAŁYSTOK. PAT. B. poseł Praga Władysław z Wyzwolenia, wyrokiem Sądu Okręgowego w Suwałkach, został

skazany z artykułu 122 część 1 i 2 na jeden rok więzienia, zastępującego dom poprawy z pozbawieniem praw za wystąpienie na wiecu w dniu 6-go października 1929 r. we wsi Krasny Dwór. pow. augustowskiego. Praga podburzał tłum do wystąpienia zbrojnego przeciwko policji.

Od Redakcji

Jutro wydajemy podwójny numer 8-mio Kolumnowy, obficie ilustrowany.

W poniedziałek, jak zazwyczaj, numer nie wyjdzie, natomiast wydamy w ciągu dnia kilka dodatków nadzwyczajnych, w miarę otrzymywanych depesz z wynikami wyborów w całym kraju.

Pierwszy dodatek nadzwyczajny ukaze się na mieście w poniedziałek już o godzinie 7-ej rano.

Uwadze wyborców!

Każdy wyborca i każda wyborczyni muszą w niedzielę, dnia 16 listopada stawić się osobiście we właściwej Obwodowej Komisji Wyborczej.

Każdy musi mieć przy sobie dowód osobisty albo jakąkolwiek inną legitymację i na żądanie okazać.

Każdy winien mieć z sobą kartkę do głosowania (numerek) tj. kartkę czystego, białego papieru z wyraźnym na niej wypisanym lub wydrukowanym Nr. 1.

Poza cyfrą 1 nie może być na kartce do głosowania żadnych znaków.

Każdy winien ten numerek włożyć do koperty, którą otrzyma od przewodniczącego Obwodowej Komisji Wyborczej, kopertę zamknąć i oddać przewodniczącemu.

Wszelkich informacji oraz kartek do głosowania (numerków) udziela Biuro Wyborcze BEWR., które mieści się przy ul. Żeromskiego Nr. 25.

Polityka gospodarcza lat czterech

Rząd Marszałka Piłsudskiego, obejmując władzę w maju 1926 roku zastał oplakany stan gospodarczy kraju: załamany złoty polski i zdewaluowany do połowy swej wartości, deficytowy budżet Państwa, brak racjonalnej polityki w stosunku do deficytowego bilansu handlowego, brak kontaktu sfar urzędowych z życiem gospodarczym kraju, brak organizacji życia gospodarczego. W ciągu ośmiu lat niepodległości do 1926 r. nie udało się ustalić fundamentalnych podstaw gospodarki państwowej, jakimi są: stała waluta, zrównoważony budżet Państwa, racjonalny układ bilansu handlowego, organizacja wewnętrznego życia gospodarczego.

W ciągu lat czterech wytrwałej i celowej polityki rządów pomajowych wszystkie powyższe zasadnicze podstawy życia gospodarki państwowej zostały zbudowane. Łatwo zapomina się o rzeczach, które urządzone są tak, jak być powinny, uważa się je za zupełnie zrozumiałe, często nie docenia się ich, a jednak bez tych rzeczy nie do pomyslenia jest normalny rozwój Państwa. Dlatego dobrze będzie przypomnieć sobie pokrótce niedaleką historję, a to tem łatwiej, że opiera się ona na ścisłych faktach, nie wymagających komentarzy.

Mówiąc o walucie, należy podkreślić znany objaw, że finansjera, a z nią giełdy są najczulszym barometrem, wskazującym na politykę danego kraju. Tu wspomnieć trzeba fakt znamienny. Bezpośrednio przed zamachem majowym dolar w kraju dochodził do zł. 12 z tendencją dalszej wyżki. Po zamachu dolar spada do zł. 10, a w krótki czas potem ustala się na około zł. 9. Sam więc fakt dojścia do władzy Marszałka Piłsudskiego, który niósł zapowiedź ładu i porządku, oraz ukrócenie demagogii partyj, wywołał uspokojenie i zahamowanie spadku złotego. Pamiętać należy również, że stabilizacja złotego nastąpiła własnymi siłami. Ustalenie się kursu dolara na poniżej 9 złotych nastąpiło wkrótce po objęciu władzy przez Marsz. Piłsudskiego, a pożyczka stabilizacyjna wpłynęła w listopadzie 1927 roku, a więc w 15 miesięcy potem.

Przed pożyczką stabilizacyjną Bank Polski, który w listopadzie 1925 r. miał saldo ujemne w obcych walutach, osiągnął w październiku 1927 r. zapas walut około 400 milionów. Stabilizacja naszego pieniądza nie powstała sama ze siebie, a rozumną polityką rządu Marsz. Piłsudskiego. Była to stabilizacja faktyczna, prawna i pożyczka zagraniczna przyszła dopiero po niej, gdy rząd pomajowy dowiódł, że potrafi należyście gospodarować.

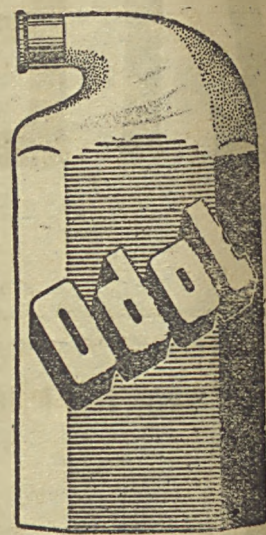
Sprawa druga, to deficytowy budżet państwowy. Wielkie niedobory budżetowe były powodem między innymi załamania się pierwszego złotego. Na pokrycie tych niedoborów wypuszczano bilety skarbowe i bilon, które w pewnym okresie wynosiły więcej, jak obieg banknotów w Banku Polskim. Pociągnęło to za sobą załamanie się kursu złotego. Rząd Marsz. Piłsudskiego zrównoważył budżet i wprowadził budżety miesięczne, ustalając trwałe zasady gospodarki finansowej. Do dziś od lipca 1926 r. wszystkie miesiące wykazują nadwyżki budżetowe, które wyniosły po ostatni rok budżetowy około 650 milj. Nadwyżki te zostały użyte prawie w połowie na budowę Gdyni i na budowę floty handlowej, na spłatę pożyczek zagranicznych, na podwyższenie kapitału zakładowego Państwowego Banku Rolnego, na zasiłki i podwyżki płac dla urzędników, wojska emerytów i inwalidów.

Równowaga budżetu nastąpiła bez nakładania nowych ciężarów, a więc i bez podwyższenia podatków, a drogą spężystej gospodarki skarbowej i w przedsiębiorstwach państwowych, oraz oszczędności wydatków nieracjonalnych. Dochód z przedsiębiorstw państwowych zwiększony został o 60 proc., z monopolu o 120 proc. Wydatki na administrację zmniejszono z 88 proc. na 80 proc., a oszczędności użyto na poparcie rozwoju życia gospodarczego. Zachowując zatem, jako nacelną zasadę, utrzymanie równowagi budżetowej, rządy Marsz. Piłsudskiego prowadziły celową politykę oszczędności w wydatkach administracyjnych i zwiększania pomocy dla życia gospodarczego.

Sprawa bilansu handlowego nie była racjonalnie postawiona do 1926 r. Przechodzono z polityki otwarcia drzwi dla wywozu pewnych artykułów do zupełnego zamknięcia. Rządy Marsz. Piłsudskiego jako zasadę przyjęły dążność do wzmocnienia eksportu aktywnych grup naszego bilansu handlowego, to jest tych których stała nadwyżką na wywóz kraj posiada, jak węgiel, drzewo i nafta, zboża, zwierzęta, metale i inne. Ponieważ wywozimy surowce w stanie nieobrobionym, a więc artykuły tanie (za jedną tonnę wywiezioną otrzymujemy 6 razy mniej jak płacimy za tonnę przywiezioną), rząd popiera przerób surowców w kraju na wyroby przemysłowe, względnie półprzemysłowe i ułatwia eksport takich produktów. Wymienić tu należy, przykładowo, rozwijający się przy pomocy Rządu, przemysł bekoniarski, umożliwiający przerób żywca trzody chlewnej na bekony, a tem samem łatwiejszy i korzystniejszy zbył tej trzody dla rol-

Co to jest Odol?

ODOL nie jest wodą do ust w potocznym znaczeniu tego słowa, lecz przyjemnym środkiem antyseptycznym, którego stałe używanie nadaje oddechowi czystość i świeżość. Silne działanie dezynfekcyjne ODOLU wstrzymuje rozwój czynników gnilnych i fermentacyjnych, które powodują choroby zębów i szpecą je. Dzięki ODOLOWI posiadamy piękne i zdrowe zęby, które przyczyniają się do radości życia.

nika, dalej rozwijające się szybko mleczarnie i serowarnie. Dla wzmocnienia wywozu wprowadza się konsekwentnie standaryzację (określenie pewnych typów o jednakowym gatunku) ważniejszych artykułów eksportowych, jak masła, jaj, czem ułatwia się wywóz ich zagranicę i korzystniejszą sprzedaż. W opracowaniu są dalsze rozporządzenia standaryzacyjne na pierze, puch, drzewo. Racjonalnej polityki handlowej dowodzi fakt, że nasz eksport węgla utrzymał się na poziomie dawnej koniunktury strajku agielskiego, utrzymano więc nie tylko dawne rynki zbytu, ale zdobyto inne, a w szczególności kraje bałtyckie.

Jako znamienny podkreślić należy szkodliwy objaw, że Polska, posiadająca nadmiar środków spożywczych, sprowadzała tych środków w latach poprzednich więcej, jak wywoziła. Racjonalne zarządzenia popierające wywóz własnych artykułów spożywczych, a ograniczające zbędny przywóz, jakoteż właściwa polityka celna, taryfowa, podatkowa sprawiły, że w roku 1929 posiadamy już około 330 milj. nadwyżki w wywozie artykułów spożywczych. W tej jednej tylko grupie poprawiono znacznie bilans handlowy o kilkaset milj. złotych, gdyż usunięto dawny niedobór i osiągnięto nadwyżkę wywozu 330 milj.

W dziedzinie przywozu znalazła zastosowanie zdrowa zasada ograniczenia importu do artykułów niezbędnych, w kraju niewytwarzanych i artykułów potrzebnych do wzmocnienia naszych warsztatów pracy (maszyn), a ściśnienia przywozu artykułów innych, zbędnych. Odpowiednia polityka celna (cła ochronne) taryfowa, zmiana umów handlowych z obcymi państwami, stworzyły potrzebne warunki dla zwrócenia się do błędnej dawnej drogi.

Bierne saldo bilansu handlowego ustaje od lipca 1929 roku i do teraz posiadamy miesięczne nadwyżki wywozu, które za pierwsze półrocze 1930

wynoszą około 100 milj. Na zmniejszenie przywozu wpłynęła niewątpliwie ogólna niekorzystna konjunktura, w dużej jednak mierze saldo czynne jest wynikiem wzmoczonego wywozu.

W ostatnich latach odbyliśmy wielką próbę naszej wytrzymałości gospodarczej, w wojnie celnej z Niemcami. Mimo bardzo silnego zespolenia gospodarczego Polski z Niemcami (1/3 naszego handlu zagranicznego szła przez Niemcy) wyszliśmy z tej walki zwycięsko, niezależniliśmy się w całym szeregu artykułów od importu niemieckiego, wytwarzając je u siebie w kraju, bądź biorąc je skądinąd, a część dawnego wywozu do Niemiec ulokowaliśmy na innych rynkach.

W dziedzinie handlu zagranicznego Polska w ostatnich czterech latach dokonała dzieła, które podziwia cały świat; zbudowała w tempie amerykańskim własny jedyny port morski — Gdynię.

Znaczenie Gdyni dla Polski to kwestja jej bytu i rozwoju gospodarczego i politycznego. Otoczeni ze wschodu i zachodu wrogami nam siłami mamy jedyne wolne wyjście na świat. Własny port morski — Gdynia — to okno Polski na świat, to płuca, które oddychają jej życie gospodarcze. Wiedzą o tem Niemcy i chcą oderwać nam krtań do płuc — Pomorze. Wiedzą o tem również dobrze od lat czterech Rządy Marszałka Piłsudskiego i z żywiołową energją przeprowadziły budowę nowoczesnego portu.

Na naszym życiu gospodarczym, podobnie, jak na całym niemal świecie, ciąży obecnie zła konjunktura, będąca wynikiem pogorszenia się ogólnoswiatowych stosunków gospodarczych. Polska podlega tej ogólnej złej konjunkturze światowej i nie jest w mocy naszych Rządów zmienienie obecnej sytuacji na lepszą, podobnie, jak tego zrobić nie mogą państwa znacznie silniejsze, jak Ameryka, Anglja, Niemcy. — Rza-

JERZY KOSSOWSKI.

ŚMIERĆ W SŁOŃCU

I.

— Durak ty, całkiem durak! Dla nas może i koniec, ale tam wojna jest dalej. Święta Rosja wielka i szeroka i mnogo ludzi ma. Jak jedna armja rozbita, to jest jeszcze i druga, i trzecia, a może być i dziesiąta, i piętnasta.

— ...i dziesiąta, i piętnasta.

— Toczno tak.

— Ale to niedobrze, wasze przewoschoditielstwo.

— Jak niedobrze? Toż właśnie dobrze! Jak jedna bitwa przegrana, to jeszcze nie cała wojna.

— Oj cała, cała!

— Jakże cała? cóż ty pleciesz? Ty takij naprawdę durak.

— Słońce się nam ściemniło, wasze przewoschoditielstwo...

General spozrzał w czarne oczy chłopca, wrzucił ramionami i odwrócił się zniechęcony i zaniepokojony. Gdy około południa doszli pod Szczytno, przewane przez Niemców Ortelsburg, Jakubowskiego musiano przenieść na inny wóz i położyć, gdyż miał gorączkę. General był zadowolony, bo jakoś nie mógł patrzeć w czarne oczy chłopca, no i... było

6)

mu wygodniej na wozie. Mimo to, nie mogło mu wyjść z pamięci owo zdanie „słońce się nam ściemniło“... A gdy się już znalazł w wagonie kolejowym wraz z innymi oficerami i usiadł szeroko w miękko wybitem coupée, patrzył długo w smutne i zmęczone twarze, a potem rzekł głośno: Słońce się nam ściemniło, panowie...

II.

Pociąg, wiozący jeńców, był właściwie pociągiem towarowym, ale że do Olsztyna przywiózł transport pruskiego wojska, więc miał dwa wagony osobowe. W jednym z nich jechał general. W którymś z towarowych, cuchnących jeszcze końmi, jechał Jakubowski, Łapow i około pięćdziesięciu żołdatów. Na każdy wagon wyznaczono po dwóch pruskich żołnierzy, jako konwój. Były to przeważnie starsze chłopcy, szpakowata rezerwa. Robili jak najspokojniej, na każdej stacji przechadzali się poważnie, prawie groźnie przed wagonami i zaganiali energicznie tych, którzy, wylazszy z wagonów, nie żenując się niczem, załatwiali swe naturalne potrzeby. Podróż trwała już długo, w wagonach było ciasto i gorąco, i jeńcy, mimo że niezbyt byli głodni, popadali w ciężkie przygnębienie.

Jakubowskiemu dolegała rana coraz więcej. Leżał na twardej podłodze wagonu, mając jedynie zwinięty szynel pod głowę. Potrącany ciągle i gniesiony, nie mógł spać i gorączkował.

Łapow dbał o niego, jak umiał, przynosił na każdej stacji wodę, a przy rozdziale żywności pilnował, by chorego nie krzywdzono. Ale Jakubowski

jakoś jeść nie mógł. Co chwila zapadał w gorączkowy sen, a gdy się zbudził, prosił o wodę.

Pociąg jechał wolno i zatrzymywał się często, stojąc na stacjach długo i robiąc miejsce transportom, jadącym na front. Jeńcy cisnęli się ku drzwiom by widzieć nieznaną kraj, czytając na stacjach niezrozumiałe napisy i patrząc na obcych ludzi. Szczególniej ciekawilo ich niemieckie wojsko, którego masy spotykali na stacjach, w krzyżujących się ciągach pociągach. Patrzyli na nich ciekawie i Niemcy, zagadując i kpiąc.

Na jakiejś stacji dźwignął się Jakubowski. Siadł w szeroko rozsuniętych drzwiach, oparł głowę o żelazną poręcz i wodził oczyma po wagonach i ludziach. Słońce parzyło paskudnie, pod rozgranym dachem wagonu brakło powietrza. Jakubowski patrzył poprzez puste tory na masywne czerwone budynki i zwolna przeczytał wielki, czarny napis: Thorn. Powtarzał wółko to solo, wymawiając wyraźnie owo „h“, które jakoś trudno było wymówić. Dziwnie było nie na swoim miejscu. Nagle drgnął do wagonów dobiegła między torami mała dziewczynka i piskliwym głosikiem wołała: Świeża woda.

Józek zdrewniał: Jaki? więc jada przez Niemcy, a tu małe dziecko mówi po polsku? — Dobył głosu z zapiekłego gardła i zachrypiał: Daj wody, mała.

Dziecko podeszło do wagonu i spojrzęło nieśmiało na pruskiego żołnierza, stojącego z karabinem opodal. Żołnierz skinął głową. Mała zbliżyła się do Jakubowskiego i nalala wody w blaszankę.

d. c. n.

BLOK BEZPARTYJNY — to jedność różnych sfer społeczeństwa dla dobra państwa. Bloki wyborcze partyjnicstwa to zmowa dla zdobycia mandatów ze szkodą dla państwa.

Marszałka Piłsudskiego wykazują maksimum dobrej woli i wysiłków w oczyszczeniu obecnego przesilenia gospodarczego, współpracując w tym kierunku ze zrzeszeniami gospodarczymi krajowymi, których postulaty w granicach maksymalnych możliwości Rząd realizuje. Wobec tej dobrej woli i wysiłków Rządu są ministrowie resortowi, jak minister Przemysłu i Handlu, Rolnictwa, którzy cieszą się ogólną powagą i uznaniem w sferach gospodarczych. Narzekają ogólnie na złą koniunkturę, równocześnie musimy się przyznać,

że Rząd robi wszystko, co jest w jego mocy, i co jest możliwe do zrobienia. Stwierdzają to naczelne reprezentacje gospodarcze kraju.

Przypominając więc pracę Rządów Marszałka Piłsudskiego od czterech lat stwierdzić należy obiektywnie, że są one przemyślane, podjęte celowo i dążące konsekwentnie do zapewnienia życia gospodarczemu warunków, możliwych do osiągnięcia w naszych stosunkach, przy energicznym wysiłku całego Rządu.

Dr. Fr. Czernichowski.

ZRZEKAMY SIĘ PRZYWILEJU głosujemy jawnie!

(DWA GŁOSY W SPRAWIE JAWNOŚCI)

Jest rzeczą jasną, że nadchodzący wybory do sejmu i senatu są zupełnie odmienne od poprzednich wyborów. Tym razem wchodzi w grę stawka o wielkiej wadze.

W odrodzonej ojczyźnie musimy zdecydować na wielki czyn. W plebiscycie musimy wykazać przed światem, że nas, Polaków, stać na wielką wartość, godną wielkiego narodu. Tu już nie chodzi o partje, o interesy klasowe. Zależy nam na czele listy wyborczej stać nasz wielki, który jest wyobraźnią i żywym naszym narodowym genem, z chwilą kiedy Józef Piłsudski na szale wyborczą swoje wielkie powołanie, — wybory obecne przestały być wyborami. Wybory te stać się muszą żywiołową manifestacją skupionej i jednomyślnie wyrażonej woli i siły narodu.

Dlatego też do akcji tej wyborczej przystąpić muszą wszystkie skupione w imię niepodległości Polski, wszystkie żyjące siły społeczeństwa.

Wybory te stać się muszą sprawą naszymi zdolnościami życia.

Wybory te są powszechne, równe, pośrednie i proporcjonalne. Według ordynacji wyborczej wybory te są również tajne. Ale co oznacza tajność wyborów? — Tajność wyborów to nie jest obowiązek, to jest prawo każdego obywatela. Mamy prawo wybierać tajnie, ale nikt nie może nam narzucić obowiązku tajnego głosowania. I każdy wyborca stający przed Komisją Okręgową Wyborczą ma prawo jawnie wyrazić swoją wolę, oznajmiając przy składaniu głosu, że głosuję na listę Nr. 1, tj. za Marszałkiem Józefem Piłsudskim.

Tego prawa nie wolno nam odebrać. Tego prawa powinniśmy skorzystać.

Obecnie kiedy się w duszy narodu dokonywa przełom, kiedy w obliczu niebezpieczeństw, jakie wiszą nad naszą Ojczyzną od Zachodu i Wschodu zwiastają się w sobie i skrzepia wszystko co jest w narodzie zdrowe, silne i pragnące życia, — nie czas jest myśleć o interesach klasowych.

Nie tajnie więc — lecz przeciwnie — idziemy do urny wyborczej całą siłą. Niech nie zabraknie nikogo przy tej urnie wyborczej, w kim żyje wiara i wielka moc przekonania, że Polska musi być, że musi się ostać, że stanowi niezłomną potęgę, na czele której stoi i której przewodniczy wielki nieśmiertelny duch i geniusz naszego narodu.

Pod hasłem tem więc **idziemy jawnie do urny wyborczej składamy głos otwarcie, jawnie i zdecydowanie na listę Nr. 1.**

* * *

Pewne grupy i organizacje popierające BBWR., projektują dla swoich członków jawne głosowanie, to znaczy, że wolennicy zwycięstwa listy Nr. 1 będą się z tem kryć, a zupełnie jawnie złożą swe głosy do urny wyborczej. Projekty te, wypływające z po-

śród reprezentantów społeczeństwa, wskazują na silną wiarę w ideologię Marszałka Piłsudskiego i są niejako odpowiedzią na te nieustanne groźby, wysuwane przez opozycję, która będąc dzisiaj u szczytu bezwładności, grozi strasznymi konsekwencjami zwolennikom Marszałka.

Mamy odwagę na groźby opozycji odpowiedzieć — głosujemy jawnie, abyście mogli poznać nie tylko liczbę naszą, ale i oblicza nasze. Swego poglądu na byt państwa nie konspirujemy, nie chowamy głowy pod korzec, bo wiemy co to odpowiedzialność za państwo. Nie korzystamy zatem z przywileju, którym nas obdarowuje ordynacja wyborcza. Nikt nas nie może zmusić, abyśmy się rzekli tego przywileju, tak samo, jak nikt nas nie może nakłonić do tego, abyśmy z tego przywileju korzystali. Każdy obywatel ma ustawami zagwarantowane prawo głosowania, ale nie ponosi w żadnym wypadku konsekwencji, jeśli z tego prawa nie korzysta.

Jasnym więc jest, że niekorzystanie z prawa tajności nie może być uważane w czemkolwiek za naruszenie tajności głosowania, które jest obwarowane, szeregiem dokładnie sprecyzowanych przepisów ordynacji wyborczej, jak jednak zaznaczyć należy, że ci z pośród zwolenników ideologii Marszałka Piłsudskiego, którzy zechcą skorzystać z przywileju tajności głosowania będą w prawie żądać, aby wszelkie przepisy gwarantujące tajność głosowania były w stosunku do nich zachowane.

Bardzo jednak wątpimy, czy znajdzie się wśród zwolenników Marszałka jednostka, która będąc Mu szczerze oddaną wstydziliby się oddania na BBWR. swego głosu jawnie, lub bałaby się bezmyślnych pogroźek rozproszonych niedobitków warcholstwa partyjnego. My zatem głosujemy jawnie!

W naszym życiu politycznym mieliśmy już przykład rezygnacji z przywileju nietykalności poselskiej, którą uchwalili posłowie z BBWR, w ostatnim sejmie.

W niektórych dziennikach starają się publicyści pewnych obozów, jak naprzykład osławiony mecenas Stroński i dr. Pieracki, doprowadzić w swych wywodach do wniosku, iż jawne głosowanie przez głosujących jest naruszeniem przepisów ordynacji wyborczej.

Na uzasadnienie swego stanowiska znajdują tylko jeden argument: przepisy ordynacji wyborczej, określające dokładnie sposób zabezpieczający tajność głosowania.

Doskonale.

Ale te przepisy regulują zachowanie się członków komisji wyborczej, ale nie mówią o tem, aby głosujący byli obowiązani do zachowania tajności.

Z własnej praktyki wiemy, a byliśmy kilkakrotnie członkami komisji wyborczych, że istnieją wyborcy, którzy kładą swoje numerki do kopert jawnie.

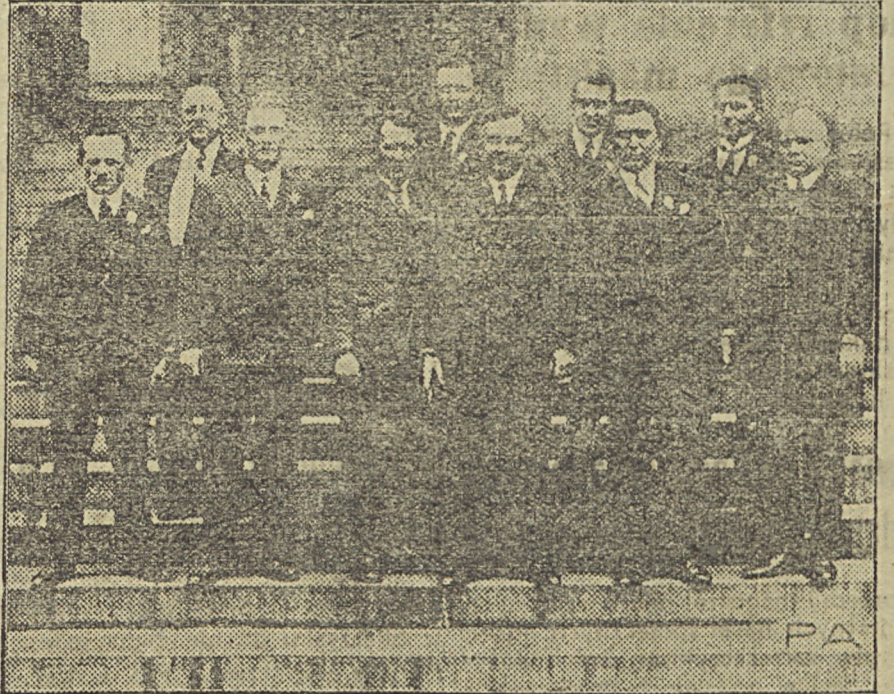
I nikt z członków komisji, ani mężów zaufania słusznie nie uznawał tego faktu za jakiegokolwiek naruszenie tajności głosowania.

Nikt nas nie może zatem zmusić

do tego, aby składając głosy kryliśmy się z tym, a jeśli ktoś uzna to za naruszenie prawa, proszę, niech kieruje oskarżenie do pana prokuratora.

My głosujemy jawnie!

CIEKAWY DOKUMENT

Podczas rewizji w ręce władz wpadła fotografia przedstawiająca naczelnego komendanta U.O.W. Konowalca w towarzystwie przywódców Undo. Zdjęcie było dokonane w Berlinie w roku ub. podczas zjazdu działaczy U.O.W. i Undo. Grupa ta świadczy o ścisłym kontakcie tych organizacji, czego undowcy stale się wypierają.

Poświęcenie nowego budynku gimnazjum żeńskiego

Dziś, 15 b. m. o godz. 1 pop. odbędzie się poświęcenie nowego budynku gimnazjum żeńskiego, przy ul. Narutowicza, obok warsztatów technicznej szkoły kolejowej.

W uroczystym akcie poświęcenia, weźmie udział obok dyrekcji gimnazjum i prezydium Towarzystwa „Oświata“, szereg przedstawicieli miejscowych organizacji i władz szkolnych.

Dziś więc nastąpi uroczysty moment poświęcenia, będący ukoronowaniem szczytnych wysiłków grupy ludzi, powodowanej troską o dobro młodzieży żeńskiej, która nie mogła korzystać z dobrodziejstwa nauki w szkole średniej, gdyż — wstyd przyznać — do tej pory państwowego gimnazjum żeńskiego — Radom nie posiadał.

Wielokrotnie na tych szpaltach podnosiliśmy pełne zrozumienie konieczności życiowej poczynania Towarzystwa „Oświata“, którego prezydium stanowią p.p.: starosta Maćkowski, rejent Roguski, komisarz Pietrusiewicz i wicekomisarz Jastrzębski.

Nie jest dla nikogo tajemnicą, ile energii i wysiłków włożyło w dzieło stworzenia gmachu Towarzystwo „Oświata“, które powstało dzięki inicjatywie p.

starosty Maćkowskiego i jemu również zawdzięcza doprowadzenie swej akcji do pomyślnego końca.

To też uroczystość dzisiejsza, która świecić będzie społeczeństwo radomskie — jest jednym z wielu dowodów, że energja twórcza jednostek i grup uspołeczniionych w zwycięskim „wyścigu pracy“ zdziałać może wiele.

Trzeba równocześnie podkreślić pozytywność akcji Towarzystwa, w realizowaniu swego zamierzenia w myśl obszernego referatu p. starosty, który, domagał się, by wobec wytworzonych koniunktur gospodarczych — nowe budowle wznosić drewniane, gdyż można je szybciej i taniej budować.

Nowy budynek gimnazjum jest drewniany.

Wielkie, widne sale, budowane w myśl najnowszych wskazań techniki i higieny przez p. inż. architekta Prokulskiego, stwarzają całokształt jaknajbardziej odpowiedni na budynek szkolny.

*****

Ogłaszajcie się w „Ziemi Radomskiej“!

Zima za pasem!

Nowoczesne mieszkanie ogrzewane jest tylko małymi, przenośnymi **piecykami**

PIECYKI Kafłowe najnowszej konstrukcji, o estetycznym wyglądzie z przegrzewaczem

75 proc. oszczędności w opale.

POLECA:

ST. KORUPCZYŃSKI
RADOM, ul. ZGODNA 3 — Tel. 205.

NOWINY DNIA

Z RADOMIA

Prace nowowybranych Komisji miejskich

O odbyło się posiedzenie dwóch wybranych przez Radę przybocznych komisji miejskich, podatkowej i prawnej.

Ta ostatnia zajęła się rozpatrzeniem niefortunnie zawartej przez poprzedni magistrat umowy z p. Nosowskim na dzierżawę fabryki surowca.

Do sprawy tej powrócimy, by omówić ją gruntownie i bezstronnie.

Urlop referenta wydz. Oświatowego magistratu

P. Paluszyński swego czasu otrzymał przeniesienie urlopu wypoczynkowego na rok 1931.

Były magistrat uczynił to wbrew obowiązującym przepisom o ochronie pracy.

Regulując tę sprawę p. Komisarz rządu nakazał udzielenie urlopu p. Paluszyńskiemu jeszcze w roku bieżącym od 17 listopada.

Dożywianie dzieci gruźliczych i rozdanie odzieży oraz obuwia

Poprzedni magistrat mimo szumnych humanitarnych hasel społecznych, które głosił, nie zatroszczył się ani o dożywianie dzieci w oddziałach gruźliczych o rozdawnictwo odzieży i obuwia w szkołach powszechnych. Dopiero Zarząd tymczasowy miasta po zapoznaniu się z obecnym stanem rzeczy, przyszedł z natychmiastową pomocą dzieciom uboższej ludności miasta, nakazując nietylko w tej chwili uruchomienie oddziału dożywiania w szkołach, ale i rozdawnictwo obuwia i odzieży. Ludność naszego miasta przyjęła to polecenie Komisarza rządu z uczuciem ulgi.

Mamy świetny dowód różnicy między głoszeniem niektórych hasel przez wyznawców Centrolewu — a realizowaniem i pracą pozytywną przedstawicieli ideologii Marszałka Piłsudskiego.

Orkiestra pracowników miejskich i szkoły rzemiosł

Jak się dowiadujemy, Zarząd tymczasowy zorganizował dwie orkiestry jedną złożoną z pracowników miejskich, drugą z uczniów szkoły rzemiosł.

Dotychczas te dwie placówki leżały odłogiem.

Zaangażowany przez poprzedni Magistrat przed 2 ma laty p. Trześniewski z odpowiednią pensją dyrygenta miał prowadzić orkiestry szkolne, tymczasem pod tym płaszczykiem chodziło o prowadzenie muzyki Rady Klasowych Związków Zawodowych.

To też ustępujący magistrat zabrał i zakupione dla orkiestry Pracowników miejskich instrumenty.

Dlatego też obecny Zarząd Tymczasowy zmuszony był, uruchamiając zespoły muzyczne pracown. miejskich i szkoły rzemiosł — nabyć nowe potrzebne instrumenty.

Z OKOLICY

Oświadczenie

wybitnego działacza P.P.S.C.K.W. w Skarżysku

P. Ludwik Łuczyński, sekretarz Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego w Skarżysku do niedawna jeden z czołowych działaczy P.P.S.C.K.W. ostatnio złożył komitetowi B.B.W.R. oświadczenie, które częściowo powtarzamy: „powodem przystąpienia (p. Łuczyńskiego do B.B.W.R.) jest wiara w skuteczność pracy rządu Marszałka Piłsudskiego dla dobra Polski i Jej ludu.

Bunt się zrodził we mnie przeciwko tym, którzy od roku 1918, uprawiając polityczne szacherki, mianowali się obrońcami ludu, a nic dlań nie zdziałali, a obecnie rzucają pod nogi klody tym, którzy, dźwigając ciężkie brzemie władzy, prowadzą Polskę ku lepszej przyszłości“.

Ogłoszenie przetargu

na dostawę podrojazdnic i mostownic sosnowych normalnotorowych i wąskotorowych

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Radomiu ogłasza niniejszem nieograniczony przetarg na dostawę podrojazdnic i mostownic normalnotorowych i wąskotorowych z materiałów wyrobu krajowego.

a) podrojazdnic normalnotorowych

typu RIII	57 doborów	po 185,00 m.b. w każdym doborze
„ 6d	8	po 157,20
„ 6d angi. podw.	5	po 323,10
„ 8a o skosie 1/9	35	po 150,40
„ Xa	45	po 137,80

b) mostownic normalnotorowych

o wymiarach 20 x 25 x 400 cm.	20 mtr. sześć.
„ 20 x 25 x 270 cm.	203
„ 22 x 24 x 240 cm.	63
„ 22 x 24 x 200 cm.	56

c) podrojazdnic wąskotorowych

dla toru 600 mm.	37 kompletów
„ 750 mm.	57

d) mostownic wąskotorowych

o wymiarach 20 x 20 x 180 cm.	75 metr. sześć.
„ 20 x 20 x 330 cm.	32

Dostawa ma być zakończona 31 października 1931 r. Oferty należy składać w Dyrekcji Radom Rynek № 12 do godziny 12-iej dnia 2 grudnia 1930 r. Oferta obowiązuje firmę w ciągu 2-ch miesięcy od dnia otwarcia ofert.

Szczegółowe przepisy co do składania ofert względnie formularze, jak również warunki, na których ma być zawarta umowa i warunki techniczne na dostawę materiałów, są do przejrzania w Wydziale Zasobów Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Radomiu.

Ruch przedwyborczy w pow. koneckim

Na terenie powiatu koneckiego od-czuwa się silny ruch przedwyborczy. Szczególnie intensywnie pracuje Kom. Wyb. Kobiet, zawiązując w poszczególnych miejscowościach kom. wyborcze i organizując zebrania kobiece. Ostatnio w dniu 12 b. m. odbył się w mieście Końskich wiec kobiecy przy udziale kilkuset kobiet.

Zebranie zagała w krótkich słowach p. Wójcikowska, przewodnicząca Kom. Wyb. Kobiet, udzielając głosu p. Pietrusiewiczowej.

Prelegentka w gorących słowach przedstawiła zebranym znaczenie kobiet w czasach dzisiejszych — znaczenie, jakie siła konieczności życiowych nadaje kobietom tak w pracy społecznej, jak zawodowej i politycznej. Ostatnie dni wyborcze — oto chwila w której kobiety liczebnością swą głosów mogą wywrzeć decydujący wpływ na losy państwa. Nie marnujmy swych głosów, używajmy ich mądrze, oto nakazy chwili. Stańmy na wysokości zadania. Tego żąda od nas państwo i społeczeństwo. Prelegentka zakończyła okrzykiem na cześć Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego wielokrotnie powtórzonym przez zebranych. Zebranie zakończono przyjęciem następującej rezolucji. „Zebrane na wiecu w dniu 12 IX b. r. w zrozumieniu konieczności utworzenia potężnego państwa Polskiego, — i oceniając wielką twórczą wolę Marszałka Józefa Piłsudskiego pójdziemy za listą Nr. 1 na czele której On stoi z hasłem „dobra państwa ponad wszystko“.

PLACE

W RÓŻNYCH CENACH są do sprzedania

Wiadomość: Radom — Glinice. ul. Zalewska 15 u Adama Wikła

Radjo - program

STACJI WARSZAWSKIEJ

Sobota 15.XI

11.40 — Przegląd Prasy Krajowej PAT. 11.58 — Sygnał czasu. Hejnał. Odczytanie programu na dzień bieżący. 12.10 — Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10 — Komunikat meteorologiczny, po komunikacie dalszy ciąg muzyki z płyt gramofonowych do godz. 13.25. 13.25 — przerwa. 14.30 — przegląd wydawnictw periodycznych — omówi prof. Henryk Mościcki. 15.00 — Komunikat gospodarczy. 15.20 — Przerwa. 15.35 — Kącik artystyczny L. S. G. 15.50 — Odczyt rządowy p. t. „Kredyty zagraniczne Polski“ — J. Nowak. Transmisje na wszystkie stacje polskie. 16.15 — Muzyka z płyt gramofonowych. 14.45 — Kącik dla młodych talentów muzycznych. 17.15 — „Wawel jako rezydencja Prezydenta“ — wygł. dr. Jerzy Dobrzycki. Transmisja z Krakowa na wszystkie stacje P. R. 17.45 — 1) Słuchowisko dla dzieci i młodzieży: „Mała Abby“ według Twaina (Transmisja z Krakowa). 18.15 — Transmisja z Filharmonii Warszawskiej na wszystkie stacje polskie. Odczyt b. premiera, d-ra Kaz. Świtalskiego p. t. „O co walczyliśmy“ 19.20 — Centr. Tow. Organ. i Kółek Rolniczych do swych członków i ogółu rolników, 19.25 — Prasowy Dziennik Radjowy, 19.55 — Płyty gramofonowe. 20.00 — Inż. Jan Grabowski wygł. feljton p. t. „Spory o relikwie“ 20.15 — „Sztuka Polska w ostatnim dziesięcioleciu“ — wygł. dr. Marjan Henzel 20.30 — Muzyka lekka. W przerwie odczytanie programu na dzień następny, oraz repertuar Warsz. Teatru Miejskich 22.09 — Red. Leopold Marszałek wygł. feljton p. t. „Recepta na romans kryminalny“ 22.15 — Płyty gramofonowe. 23.00 — Muzyka taneczna

Kino-teatr „GORSO“ — Radom

Od 10 listopada b. r.

RULETKA

w rolach głównych

Francesca Bertini i Jan Angelo.

II.

ŻYWY POCISK

w roli głównej RED HAWES.

Czytajcie „Ziemię Radomską“

DARMO

Kto kupi w naszej firmie głośnik radjowy, transformator i 2 lampy otrzyma BEZPŁATNIE APARAT 2-u lampowy PHILIPSA.

Korzystajcie więc zawczasu z tak dobrej okazji! Polecamy różne aparaty Philipsa, Emo i innych fabryk oraz sprzęt radjowy i akcesoria.

Posiadamy stale na składzie w wielkim wyborze gramofony, eufony i płyty najnowszych nagrań. Platery, wyzmaczki, zegary śienne, kieszonkowe, biżuterja, maszyny do szycia i wiele t. p. rzeczy.

KREDYT DŁUGOTERMINOWY. Ceny znacznie niższe. BEZ ZALICZKI!

Dom Towarowy „Emo“ M. Okoń, Warszawa, ul. Zielna 11. Tel. 721-66

Żądajcie ceników z dodatkiem na rok 1930-31.

Gazownia Miejska

— SPRZEDAJE —

hurtownie i detalicznie

Smołę preparowaną — Carbolineum

KOKS GRUBY i DROBNY.

po znacznie niżonych cenach

— WYKONUJE: —

instalacje gazowe

PIECYKI KAPIELOWE

KUCHNIE do GOTOWANIA

PIECYKI do OGRZEWANIA

— ZGŁOSZENIA PRZYJMUJE: —

Gazownia Miejska

MŁODZIANÓW TEL. 234 SKRZ. P. 28.

Cena ogłoszeń:

Za wiersz milimetry na I stronie przed tekstem 80 gr., w tekście na II, III i IV str. 60 gr., na IV str., za tekstem 40 gr. Nekrologi wiersz 50 gr. Komunikaty i ogłoszenia tekstowe 1 zł. za wiersz redakcyjny. Ogłoszenia drobne 20 gr. wyraz, dla poszukujących pracy 10 gr. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu ogłoszeń.